

Data a občanská práva

Soukromí a lidská práva: Základy a případové studie

Cílová skupina	Studenti ve věku 14–16 let (první tři ročníky střední školy)
Velikost skupiny	Minimálně 15, maximálně 25 studentů
Požadavky na předchozí znalosti	Předpoklady pro studenty: • Znalost běžného používání digitálních zařízení (chytré telefony, tablety, počítače) • Základní znalost používání sociálních sítí a komunikačních aplikací • Základní porozumění pojmu soukromí a osobních údajů Přípravné nástroje: • Přístup k digitálním zařízením s připojením k internetu (alespoň jedno na skupinu) • Interaktivní tabule nebo projektor pro společné sledování
Výukové cíle z kurikula DataPro	B.1 Uznávání svobody Porozumění vztahu mezi ochranou soukromí a osobní svobodou. Studenti se zamyslí nad tím, jak souvisí kontrola nad vlastními údaji se schopností svobodně se vyjadřovat, komunikovat a informovat se, a to bez nepřiměřeného sledování. B.4 Povědomí o lidských právech Zjistěte, jak souvisí ochrana osobních údajů se základními lidskými právy. Zaměříme se na články Všeobecné deklarace lidských práv, které chrání soukromí a lidskou důstojnost, s cílem podpořit občanské povědomí. B.5 Posouzení rizik pro soukromí jednotlivců Identifikace hrozeb pro soukromí v digitálním prostředí. Analýza konkrétních případů narušení ochrany osobních údajů a diskuse o rizicích spojených s monitorováním, velkými daty a komerčním využíváním osobních údajů.

Další specifické výukové cíle	Definovat pojem soukromí a jeho význam v digitálním životě. Identifikovat lidská práva související s ochranou osobních údajů. Reflektovat každodenní situace spojené s online soukromím. Porozumět roli článku 12 Všeobecné deklarace lidských práv ve vztahu k soukromí Analyzovat případy porušení soukromí a pochopit jejich praktické dopady.
Časový rámec	Přibližně 60 minut celkem
Technické požadavky	Stabilní internetové připojení Zařízení s internetovým prohlížečem (chytré telefony, tablety, notebooky) Projektor nebo interaktivní tabule Přístup k webům s legislativou o ochraně soukromí (např. stránky dozorových úřadů)
Výukové materiály a nástroje z project DataPro	DataPro Assistant Pracovní list „Soukromí a lidská práva“ (obsahuje aktivity pro analýzu případových studií, např. Cambridge Analytica a Facebook nebo TikTok a sběr dat dětí)
Další specifické výukové materiály	Úvodní video EDPS (European Data Protection Supervisor - Evropský inspektor ochrany údajů) o soukromí (v angličtině) Toto video poskytuje přehled o roli EDPS při ochraně osobních údajů v Evropské unii a slouží jako základ pro pochopení významu ochrany dat : The European Data Protection Supervisor Článek 12 Všeobecné deklarace lidských práv Link: https://www.ohchr.org/en/human-rights/universal-declaration/translations/czech-cesky

**Návrhy na strukturu
lekce / metodický
postup**

1. Úvod a aktivita: Co pro vás znamená soukromí? (20 minut)

- Začněte hodinu otázkami: „Co pro vás znamená právo na soukromí?“ a „Kdy jste se online cítili sledování nebo monitorování?“ Krátký brainstorming – zapisujte nápady na tabuli. (5 minut)
- Pusťte video [The European Data Protection Supervisor](#) (5 minut)
- Studenti samostatně odpovídají na otázky v [pracovním listu](#):
(1. Co pro vás znamená právo na soukromí?
2. Kdy jste se online cítili sledování nebo kontrolování?
3. Proč je soukromí důležité ve vašem digitálním životě?).
Následně pracují ve skupinách (3–4 osoby) a sdílejí své odpovědi. (10 minut)

2. Zkoumání porušení soukromí (30 minut)

- Představte článek 12 Všeobecné deklarace lidských práv a vysvětlete jeho význam ve vztahu k soukromí: [Article 12 of the Universal Declaration of Human Rights](#). (5 minut)
- Rozdělte studenty do skupin a každé přiřadte jednu případovou studii z pracovního listu (Cambridge Analytica a Facebook nebo TikTok a sběr dat dětí).
 - Úkol: analyzovat případ a odpovědět na otázky:
 - 1. Jaké bylo porušení?
 - 2. Jaká osobní data byla zapojena?
 - 3. Jaká lidská práva byla porušena?
 - 4. Jaké etické alternativy existovaly?
- Využijte nástroj [DataPro Assistant](#). (20 minut).
- Každá skupina připraví krátkou prezentaci (max. 3 minuty). (5 minut)

3. Prezentace a závěr (10 minut)

- Skupiny představí své výsledky a odpovědi. Podpořte otázky a diskusi mezi studenty.
- Shrňte hlavní myšlenky: soukromí jako základní lidské právo, jeho význam v digitálním věku, důležitost kritického přístupu k porušování ochrany dat.
- Zadejte dobrovolný domácí úkol z pracovního listu: „Porovnání dvou zásad ochrany osobních údajů“ – studenti si vyberou dvě aplikace nebo sociální sítě a analyzují jejich zásady ochrany soukromí.

DataPro Sylaby | Work Package 2

Kontaktní osoba	Sergio Pelliccioni
Instituce	ADM
E-mailová adresa	info@archiviodellamemoria.it

Projekt	DataPro
Úroveň šíření	Veřejná

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenese odpovědnost.